

Оцінка впливу вологості повітря на вибухопожежонебезпеку приміщень з горючим пилом

Роянов Олексій Миколайович

Національний університет цивільного захисту України

<https://orcid.org/0000-0001-7631-1030>

Катунін Альберт Миколайович

Національний університет цивільного захисту України

<https://orcid.org/0000-0003-2171-4558>

Кулаков Олег Вікторович

Національний університет цивільного захисту України

<https://orcid.org/0000-0001-5236-1949>

Богатов Олег Ігорович

Харківський національний автомобільно–дорожній університет

<https://orcid.org/0000-0001-7342-7556>

DOI: <https://doi.org/10.52363/2524-0226-2024-39-18>

Ключові слова: вибухопожежонебезпека, пилоповітряні суміші, вологість повітря, категорія приміщення за пожежовибухонебезпекою

Анотація

Здійснено оцінку розрахункового тиску вибуху пилоповітряної суміші у виробничому приміщенні з урахуванням вологості повітря для визначення категорії приміщення за вибухопожежонебезпекою. В дослідженні представлені дані, які демонструють наявність водяної пари в повітрі та відображають її чутливість до температури навколишнього середовища. Під час досліджень було проведено розрахунок надлишкового тиску вибуху у робочому приміщенні та об'єднанні з пилоповітряною сумішшю. При цьому було висунуто гіпотезу, щодо впливу вологості в приміщенні з пилоповітряними сумішами на отримане значення розрахункового надлишкового тиску вибуху. Похибка, з якою буде визначено цю величину, в свою чергу може привести до прийняття хибного рішення щодо визначеної категорії приміщення за вибухопожежонебезпекою. З метою перевірки висунутої гіпотези в дослідженні були проведені розрахунки для двох випадків – без урахування та з урахуванням вологості в повітрі оточуючого середовища. Вхідні значення для розрахунків було обрано згідно до вимог щодо забезпечення параметрів середовища в виробничих приміщеннях з пилоповітряними сумішами. Отримані під час досліджень результати підтвердили висунуту гіпотезу щодо впливу вологості на значення розрахункового надлишкового тиску вибуху. Вплив вологості в навколишньому середовищі на точність отриманого значення розрахункового надлишкового тиску є визнаним фактом та потребує додаткових досліджень. Результати

отриманих при дослідженні оцінок підтверджують необхідність урахування впливу вологості середовища в виробничому приміщенні на розрахункове значення над-лишкового тиску вибуху. За результатами цих обчислень робиться висновок щодо належності приміщення з пилоповітряною сумішшю до певної категорії за вибухопожежонебезпекою, а також необхідності вжиття запобіжних заходів для зниження пожежовибухонебезпеки середовищ у виробничих приміщеннях.

Посилання

1. ДСТУ Б В.1.1–36:2016. Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. [Чинний від 2017–01–01]. Вид. офіц. Київ : Мінрегіон України, 2016. 31 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0158858-16#Text>
2. The Confederation of Fire Protection Associations Europe (CFPA–Europe). (2022). Retrieve from URL: <https://cfpa-e.eu/>
3. National Fire Protection Association (NFPA). (2022). Retrieve from URL: <https://www.nfpa.org>
4. British Standards Institution (BSI). (2022). Retrieve from URL: <https://www.bsigroup.com/>
5. NFPA 68. (2002). Guide for Venting of Deflagrations. URL: <https://www.nfpa.org/codes-and-standards/all-codes-and-standards/list-of-codes-and-standards/detail?code=68>
6. Policy on Fire Protection Rules https://www.euspa.europa.eu/sites/default/files/policy_on_fire_protection_rules.pdf
7. Darie M., Burian S., Ionescu J., Csaszar T., Moldovan L., Colda C., Andriș A. Air humidity – a significant factor on ignition sensitivity of gaseous explosive atmospheres. Proc. The Xth Environmental legislation, safety engineering and disaster management, Cluj–Napoca, Romania, 2014. 47 с. Retrieve from URL: https://www.researchgate.net/publication/272158810_AIR_HUMIDITY_-_A_SIGNIFICANT_FACTOR_ON_IGNITION_SENSITIVITY_OF_GASEOUS_EXPLOSIVE_ATMOSPHERES
8. Darie M., Burian S., Csaszar T., Moldovan L., Moldovan C. (2017) New aspects regarding ignition sensitivity of air–methane mixtures Environmental Engineering and Management Journal, Romania. June 2017. Vol. 16. № 6. P. 1263–1267. Retrieve from URL: https://www.researchgate.net/profile/Doru-Cioclea/publication/319523058_Method_for_improving_the_management_of_mine_ventilation_networks_after_an_explosion/links/5b17c994aca272021ce9153b/Method-for-improving-the-management-of-mine-ventilation-networks-after-an-explosion.pdf#page=25
9. Khudhur D. A., Ali M.W., Abdullah T.A. T. Mechanisms, Severity and Ignitability Factors, Explosibility Testing Method, Explosion Severity Characteristics, and Damage Control for Dust Explosion: A Concise Review. Journal of Physics: Conference Series. International laser technology and optics symposium in conjunction with photonics meeting 2020" (ILATOSPM) 2020 22–23 October 2020, Malaysia, Johor. doi:10.1088/1742–6596/1892/1/012023

10. Kostenko V., Liashok Y., Zavalova O., Pozdieiev S., Kostenko T. The deformation dynamics of the experimental adit's material during a coal dust explosion. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2020. Vol. 4. № 7–106. P. 54–62. URL: <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85096703046&doi=10.15587%2f1729-4061.2020.209409&partnerID=40&DOI:10.15587/1729-4061.2020.209409>
11. Роянов О. М., Катунін А. М., Мележик Р. С., Богатов О. І. Оцінка впливу вологості повітря на розрахунковий надлишковий тиск вибуху. *Проблеми надзвичайних ситуацій*. 2022. № 2(36). С. 312–324. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/17442>
12. Shun-Chieh Chang, Yu-Chi Cheng, Xin-Hai Zhang, Chi-Min Shu. Effects of moisture content on explosion characteristics of incense dust in incense factory. *Journal of Thermal Analysis and Calorimetry*. 2021. URL: <https://doi.org/10.1007/s00214-021-03400-3>